

Lucas Westphals tale fra AI-konferencen "Den Digitale Erhvervsskole"

Taler

Lucas Westphal
Formand for
Landssammenslutningen for
Handelsskoleelever

Dato

12. oktober 2023

Sted

Odense

Lommeregneren.

“En elektronisk regnemaskine der ikke er større end at man kan have den i en lomme” – Ordnet

Kunstig intelligens.

“Efterligning af handlinger som man normalt forbinder med menneskelig intelligens” – Ordnet

Frygt.

“Stærkt ubehagelig følelse fremkaldt af en forestilling om at nogen eller noget er farlig eller truende” – Ordet

“Lommeregneren er noget, fanden har har skabt. Den vil ødelægge fremtidens forståelse af matematikken”

“AI kommer til at skabe en helt anden virkelighed, hvor vi kommer til at gå på kompromis med menneskelige værdier”

—

Ren citatforklaring og ordbogsopslag. Det var dagens pensum. Kan I begynde at fornemme fællesnævneren? Frygten for det ukendte. I 1970'erne og 1980'erne var daværende matematiklærere, bange for at lommeregneren kom til at ødelægge matematikken. 50 år senere står vi og siger nogenlunde de samme ting

om AI. Hertil jeg gerne understrege at AI er mere end kun ChatGPT.

Teknologi og kunstig intelligens er fremtiden – lige meget hvordan man vender og drejer det. Det tror jeg efterhånden også godt, vi kan blive enige om i en eller anden grad. I gymnasielovens paragraf et, stk. tre står der således:

“Uddannelserne skal have et dannelsesperspektiv med vægt på elevernes udvikling af personlig myndighed. Eleverne skal derfor lære at forholde sig reflekterende og ansvarligt til deres omverden, herunder medmennesker, natur, miljø, klima og samfund”

For erhvervsuddannelserne står der tilsvarende:

“Imødekomme arbejdsmarkedets behov for erhvervsfaglige og generelle kvalifikationer vurderet under hensyn til den erhvervsmæssige og samfundsmæssige udvikling, herunder udviklingen i erhvervsstruktur, arbejdsmarkedsforhold, arbejdspladsorganisation og teknologi, samt for en innovativ og kreativ arbejdsstyrke”

Hvorfor er det kun hos erhvervsuddannelserne det står skrevet, at der skal være fokus og dannelse i teknologi? Fælles for begge uddannelser er vel, at de er erhvervsrettet mod det arbejdsmarked, vi skal ud i? Når man vælger hhx eller en merkantil erhvervsuddannelse, er det fordi, vi har truffet et kvalificeret valg om, at vi vil gå en erhvervsrettet vej mod vores erhvervsliv i en eller anden forstand.

Som min gode ven Andreas på et tidspunkt sagde til mig: “Vi praler med at vi er erhvervsrettet, og forbereder os på det arbejdsmarked, vi skal ud i. Det også delvist rigtigt, men hvis vi hele tiden holder os fast og fanget i gamle emner, så går vores erhvervsrettet uddannelser og arbejdsmarkedet ikke længere hånd i hånd. Så mister vi vel en del af vores formål?”

Da der for lidt tid siden blev afholdt Den Merkantile Dag på Børsen, var jeg i debat med vores digitaliseringsminister Marie Bjerre, den adm. direktør for Louis Nielsen, Mads Nygaard og Brian Mikkelsen, der er adm. direktør i Dansk Erhverv. Brian Mikkelsen har udtalt sig sådan her i en pressemeddelelse om deres nye AI-udspil:

“Vi ser ind i en tid med mangel på arbejdskraft som en af de absolut største

udfordringer. Her bliver AI og automatisering nødt til at være en del af løsningerne, ellers har vi ikke en chance for at opretholde og udbygge vores velfærd, lige som virksomhederne også vil blive massivt udfordret i den internationale konkurrence. Fortsætter vi den nuværende kurs, så taber dansk erhvervsliv markedsandele i den globale.”

Det synes vi som elever, var utroligt spændende, og det var derfor noget, jeg måtte dykke ned i som formand for en organisation, der repræsenterer 35.000 handelsskoleelever. I deres AI-udspil, står der blandt andet skrevet:

“Derfor er der behov for, at vi både uddanner flere unge med de rette kompetencer til at bruge kunstig intelligens, men også, at vi opkvalificerer nuværende medarbejdere, så de kan varetage deres opgaver på nye måder og med nye teknologiske hjælpemidler.”

Der er allerede nogle skoler og lærere, der er kommet systemet på forskud og selv er begyndt at inddrage det i undervisningen. Jeg husker tydeligt min informatiklærer, Charlotte på Tietgen. Det er nu allerede tre år siden, jeg havde informatik med Charlotte, men den dag i dag, laver jeg stadig denne reference. Charlotte havde nemlig knækket koden. Hun gjorde undervisningen spændende og teknologiforståelse var i den grad på skemaet. Jeg har på det ene år, udviklet min egen app, lært om koder, automatiseringsprocesser, løkker og meget andet. Fælles for alle emnerne var, at det var materiale, der var trukket direkte ud af erhvervslivet. Hun kom nemlig selv direkte fra erhvervslivet. Her gik det virkelig op for klassen, hvad erhvervsrettet undervisning var. Det resulterede også i, at vi som klasse sluttede informatik med 10,86 i gennemsnit. En ny Danmarksrekord var slået.

Inden debatten på Børsen havde jeg snakket med en række af vores elever, og min antagelse holdt fast: de unge vil gerne have mere teknologiforståelse på skemaet. Da jeg havde læst citatet op, nikkede Brian Mikkelsen mærkeligt nok, og så kom jeg til at kigge over på vores minister. Hun medgav, de skulle være bedre til at snakke med os unge, og at det klart var noget, de skulle have kigget på. Mit håb er, vi i samarbejde med [en] række relevante samarbejdspartnere kan få det integreret på vores ungdomsuddannelser.

Jeg er ked af at sige det, men vi er allerede ved at sakke bagud i forhold til at få undervist i teknologiforståelse. Vi har enkelte fag på skemaet, der berører det på

tværs af vores uddannelser, men det kunne sagtens relevant flettes ind mange flere steder i de øvrige fag, ligesom miljø og klima er ved at gøre.

Mit håb er nemlig, at vi ikke ender som med snakken om miljø og klima. I 2009 var man ved at være opnået global politisk enighed om, at det er nødvendigt at gribe ind for at begrænse menneskelige aktiviteter, som bidrager til global opvarmning. Og langt før det, var man begyndt at snakke om udfordringerne ved fremtidens klima. Hvor lang tid, man har haft CSR på skemaet i f.eks. VØ, ved jeg ikke, men mange af os har en følelse af, det først er blevet rigtigt og ordentligt integreret i fagene inden for senere tid. Altså næsten 15 år senere. Det samme må ikke ske med teknologiforståelse – og det er det, jeg reelt frygter.

Jeg taler ikke for kunstig intelligens og teknologi, bare fordi det er nyt og spændende. Vi lukker ikke bli[n]dt øjnene, men lige præcis på dette område, kan man ikke bare stikke hovedet i jorden og ignorere det. Som fremtidsforsker, Thomas råbte mig ind i hovedet til en konference: “MAN KAN IKKE GEMME SIG!”

Hvad skal vi så undervises i? Tja, udover AI har unikke muligheder for folk, der har brug for SPS-støtte, så kan kunne [sic] mulige bud på konkrete undervisningsting være: at bruge teknologi og/eller AI til dataanalyse, krypto, e-handel, optimering og CSR. Få tiltag, for også at vise, man sagtens kan koble det op på nuværende undervisningsmateriale. AI lægger også naturligt op til, vi i fremtiden skal begynde at have mere fokus på kildekritik, som jeg kun ser som en positivt ting. Alt dette kalder jeg ‘almen dannelse’!

Eleverne vil gerne. Erhvervslivet vil gerne. Underviserne vil gerne. Langt de fleste skoler vil gerne.

For det er vores fælles uddannelser og vores fælles fremtid.

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Foredrag

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lucas-westphals-tale-fra-ai-konferencen>